

КЪМ ВЪПРОСА ЗА СЪСТАВА НА СТОКООБОРОТА НА ДРЕБНО*

Димо Кьосев

ст. счетоводител при Окр. аптечно предприятие Бургас

Въпросът за състава на стокооборота на дребно засяга и отчитането на лекарствата, предназначени за продажба на населението. Поради това се налага съставът на стокооборота да се съобрази и с този вид търговия. Ще се спрем накратко на становището, засегнато от др. Етрополски, за отчитане на начетите като стокооборот.

Др. Етрополски смята, че като стокооборот трябва да се отчитат начетите, при които е установено, че има извършена продажба, след което сумата е отклонена. Това теоретически е правилно, но считам, че е трудно да се установи дали начетът се дължи на отклонени суми или на други причини.

По начало се приема, че всяка липса, след приспадането на допустимите естествени загуби, се дължи на отклонена сума. Ако направим един анализ на причините, пораждащи стоковите липси, ще се уверим, че те са много и е мъчно да се установи в даден случай какво именно е причинило констатираната липса.

Например, ако приемем, че сумата на липсата след приспадането на фирите се дължи на отклонени постъпления от продажба на стоки, не можем да не си зададем въпроса: а изчислените фири фактически ли са и дали те не покриват липсата на стоки, на които не се признават фири или пък стоките при лагеруването и продажбата им не са дали по-големи фири от нормативните.

Следователно определянето на фактическите загуби при продажбата и съхранението на стоките е много трудно и не дава възможност за установяване на действителните размери на липсващите суми, постъпили от продажба на стоки.

Съгласно инструкцията за инвентаризациите и пр. (в. „Известия“, бр. 53 от 1951 г.) годишната инвентаризация се прави след 1 октомври, а съгласно чл. 58, буква „Е“ на същата инструкция, не се допуска прихващането на липси с излишъци за различни отчетни периоди, докато практиката на съда е да се прихващат при установяване на причинна връзка. От това следва, че счетоводството не може да извърши прихващане на констатираните липси в ония обекти, които през миналата инвентаризация са дали излишъци. Такова прихващане практически се прави по заключение на вещото лице, след като се образува дело, което се разглежда от различните инстанции в продължение на не по-малко от 2—3 месеца. В този случай отчитането на липсата като стокооборот е неправилно, понеже съдът може да отхвърли изцяло или частично начета.

Като се има пред вид, че отчетността на магазините е само стойностна, мъчно може да се установи дали констатираните липси нямат

* По дискусията „За състава на стокооборота на дребно“.